

СТАНОВИЩЕ
от
Проф. Светослав Димитров Николов, д.м.
Началник Клиника по обща урология
Катедра по урология и нефрология, ВМА, София
за дисертационен труд на тема

„Разстройства на уринирането след оперативни интервенции в малкия таз“ за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

на д-р Милен Иванов Цветков
Асистент в Клиника по урология, УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“

СВЕДЕНИЕ ЗА ПРОЦЕДУРАТА

Дисертационният труд е по професионално направление 7.1., „Медицина“ и научна специалност „Урология“. Представеният комплект материали по защитата и действията до нея, са съобразени с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България /ЗРАСРБ/, Правилника процедурата на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД. При изготвяне на становището съм се съобразил напълно с изискванията на посочените нормативни документи.

СЪСТОЯНИЕ И АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА

Постоянната тенденция за увеличаване честотата на онкологичните заболявания е предпоставка за нарастване броя на операциите и на органите в малкия таз. При тези операции честотата на наблюдаваните разстройства на уринирането е различна и зависи от стадия на заболяването, вида и обема на извършената хирургична интервенция. Настъпващата микционна дисфункция води във времето до промени във функцията на долните и горни пикочни пътища, уроинфекции, влошава семейната и социална адаптация и нарушива качеството на живот на пациентите. В национален мащаб липсват целенасочени проучвания на

етиопатогенезата за тези дисфункции, методологията за диагностициране, провеждане на адекватно лечение и диспансерно наблюдение.

Посочените факти ми дават основание да приема научната работа на д-р Цветков като необходима, полезна и актуална, заслужаваща да бъде обект на проучване.

АНАЛИЗ И ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е написан на 149 страници и съдържа литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, собствени резултати, обсъждане, изводи, приноси и книгопис. Онагледен е много добре с 44 фигури и 6 таблици.

Литературната справка включва 129 заглавия, от които 7 на кирилица и 122 на латиница и е достатъчна за проучвания проблем. Основна част от заглавията са публикации от последните години.

Литературният обзор е написан на 42 страници и задоволява напълно. Направен е всеобхватен обзор на честотата на урологичните усложнения след хирургични и гинекологични операции в областта на малкия таз, анатомичните особености на долните пикочни пътища като фактор за възникване на урологичните усложнения, клиничната симптоматика, предразполагащи фактори за възникване на функционални разстройства на уринирането, качество на живот на пациентите, усложнения след гинекологични и колоректални операции и методи за диагностика и лечение. Обзорът завършва с аналитично направени изводи за това, което е известно, за дискусионните въпроси и необходимостта от проучвания за тяхното решаване. Така литературният обзор като цяло, отразява детайлно и добре съвременното състояние на актуалните и нерешени проблеми по темата на научната работа.

На базата на изводите от литературният обзор за съществуващите дискусионни въпроси, теоретичния и клиничния си опит д-р Цветков формулира за цел на дисертационния труд „Проучване разстройствата на уринирането след оперативни интервенции в малкия таз според пола, вид на основното заболяване, методите за диагностика, лечение, диспансерно наблюдение и причините за неуспешно лечение. Опит за дефиниране

симптомокомплекса „функционални нарушения след операции в малкия таз“ като отделна нозологична единица. Целта е точно формулирана, малко обширна, но конкретна и реално изпълнима. В процеса на проучването е преследвана без излишни отклонения.

За реализиране на целта дисертанта си поставя седем конкретни задачи, правилно формулирани, теоретически и практически даващи възможност за задълбочени, актуални и целенасочени проучвания.

Обект на проучването са 358 пациенти с нарушения във функцията на долните пикочни пътища, претърпели хирургична или гинекологична операция в малкия таз за период от 2,5 години. Броят на пациентите е достатъчен и дава възможност за научна разработка с получени реални резултати. В този раздел е направено разпределение на пациентите в групи по всеобхватни показатели – видове основи заболявания наложили оперативно лечение, пол, възраст, видове мицционни дисфункции и клинична симптоматика.

Използваните методи са достатъчни за изпълнение целта и задачите на проучването. Правилно акцентът е паднал на използваните уродинамични изследвания, представени детайлно и добре онагледени с висококачествени фигури. Интерпретацията на цистотонометриите е извършвана според изискванията на Международния комитет по стандартизация на уродинамичните изследвания.

Разделите собствени резултати, статистика и обсъждане са представени с достатъчно фигури, таблици и текстуална част. Резултатите са статистически обработени по групи в зависимост от предшестващите операции в малкия таз, вид на мицционна дисфункция, пол и приложено лечение. Всичко това дава възможност да се направят достоверни и конкретни реални сравнения и изводи.

Принос с научно-приложен характер имат задълбочените проучвания при различни видове дисфункции: хипоактивност на пикочния мехур – хипорефлексия на детрузора и арефлексия на пикочния мехур; детрузор-свинктерна диссинергия; свръх-активен пикочен мехур/детрузорна хиперрефлексия. Високо оценявам факта, че анализа на резултатите дават основание на автора за конкретизиране основните

симптоми в клиничната картина, определяне значимостта на различните видове уродинамични изследвания за поставяне на диагнозата и тяхната характеристика.

Оригинален научен принос са проучванията за съчетаване нарушенията в уринирането с функцията на дебелото черво, един голям социален и здравен проблем. Анализът на резултатите показва, че при разстройства в уринирането след операции в малкия таз 42,4% от жените с хипоконтрактилитет на пикочния мехур съществуват и нарушения във функцията на дебелото черво.

При обсъждане на проблема за лечебният подход, д-р Цветков правилно акцентира на необходимостта от комплексна диагноза при всеки конкретен случай. Медикаментозното лечение е проучено в детайли – вид, дозировка, продължителност, странични явления и причини за неуспех от лечението. Анализът на резултатите показват правилният подход на автора за диспансерно наблюдение с периодични изследвания на уродинамиката.

Всички раздели впечатляват с всеобхватни и в съвременен аспект направени обсъждания и заключения. Получените собствени резултати са сходни с тези на други автори, което показва високото ниво на извършвания лечебен процес. Основавайки се на тях, д-р Цветков прави много изводи с научна и практическа стойност. Получените резултати и направените изводи могат да намерят пряко приложение в теорията и практиката по проучения проблем.

По съществени теоретични и научно-приложни приноси на дисертационния труд са:

- Извършен е задълбочен анализ на микционните дисфункции според основното заболяване и са дефинирани статистически значими характеристики
- Определени са значимостта на диагностичните и лечебни методи при различните видове микционни дисфункции

- Установени са причините за неуспешно лечение и е определен срока за диспансерно наблюдение. Създадени са алгоритми относно методите за диагностика и лечение

АВТОРЕФЕРАТЪТ отговаря на съдържанието на дисертацията и е значително информативен.

ПУБЛИКАЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД. Представени са 7 публикации от последните години, една от тях с импакт фактор. В 5 от тях д-р Цветков е първи автор, което показва основния му принос по проучвания проблем. Тематиката е интересна и разнообразна, показваща всеобхватната научна дейност на дисертанта.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ.

- На страница 109 се сравнява повлияването от лечението при пациенти със свръх активен пикочен мехур след операции, с контролна група от 31 неоперирани пациента. Това е добра идея, но тази група пациенти е по-правилно да бъде включена допълнително и в контингента на проучването.
- В автореферата не са описани представените отделно публикации.

Посочените критични бележки приемам като незначителни и възможни технически грешки, невлияещи на окончателната ми оценка за дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на д-р Цветков е задълбочено проучване за съвременните схващания за разстройства на уринирането след операции в малкия таз. Актуалността на проблема се определя от трайната тенденция за увеличаване честотата на заболяванията налагащи оперативно лечение и наблюдаваните впоследствие мицционни дисфункции, уроинфекции и неуспешно лечение. По тези съображения всяко проучване в това направление е необходимо и полезно. Като правилна определям идеята на автора за включване в изследвания контингент и на пациенти оперирани в чужбина. Броят на лекуваните в настоящото проучване е

напълно достатъчен за научна разработка с получени достоверни резултати.

Дисертационният труд е написан и онагледен добре и цялостно отразява поставената цел и задачи. Научно и практически обосновани са определени диагностичните и лечебни методи, продължителност на диспансерно наблюдение и причините за неуспешно лечение. Резултатите от проучването могат и трябва да намерят приложение в теорията и практиката по проблема. Научният труд има съществени изводи и приноси с теоретичен, научно-приложен и внедрителски характер.

Доктор Цветков е млад и амбициозен лекар. От години работи целенасочено по проблема мицционни дисфункции. Взема активно участие в цялостния диагностично-лечебен процес. Има седем публикации. В момента е асистент в Клиниката по урология, УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“.

Съдържанието на дисертацията, изводите и нейните приноси ми дават основание за положителна оценка и препоръчвам на почитаемото Научно жури да присъди на д-р Милен Цветков образователната и научна степен „Доктор“.

14. 12. 2017 г.

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ:

/проф. Св. Николов, д.м./

